

Rusija je sedaj izven nevarnosti. Kriza odstranjena.

V Clevelandu primanjkuje stanovanj 5000 ljudi brez domovja in strehe.

Cleveland trpi na pomajkanju hiš. Nad 5000 oseb v Clevelandu nima pravega stanovanja, ker je absolutno nemogoče dobiti stanovanja za vse. Z ozirom na dejstvo, kako narašča Cleveland, koliko novih delavnih moči prihaja v mesto, in koliko se zgradi novih hiš, bodejo tisoči v kratkem mprisiljeni stanovati na prostem ali v šotorih. Več stotin zamorcev, ki prihajajo iz južnih držav, stanuje že sedaj v železniških karah in polomljenih šendah v jako nezdravih razmerah. Leta 1916 se je za eno šestino manj hiš zgradilo v Clevelandu kot leto poprej, in letos je štrajf mizarjev in zidarjev povzročil, da so dela jako zaostala. Tretji in jako važen vzrok je pa tudi, da mnogi ljudje, ki bi radi zidali hiše, se ne lotijo tega dela, ker je zidarski material jako drag, pa tudi delo samo je za 40 procentov dražje kot pred letom. Ljudstva pa prihaja v Cleveland toliko od vseh strani, da je nemogoče enako hitro za vse graditi. Nameravajo ustanoviti veliko kompanijo, ki bo v kratkem zgradila 500 hiš za dve družini, kjer se bo za stanovanje toliko računalo, da se hiša plača, in kar bi odgovarjalo prvi potrebi.

V Clevelandu se vrši konvencija baptistov, ki zboruje v Hippodromu gledališču. V sredo je konvencija sprejela resolucijo, da se deluje na to, da se odpravi vsa pijača iz Zjed. držav.

Moka je postala zopet bolj poceni. Prodajala se je že po \$10 barel, in sedaj je padla v ceni za \$2,50 pri barelnu, tako da se prodaja po \$16,50 barel, a na debelo pride \$14,50 barel. Nekoliko slabša moka se prodaja po \$12 barel.

Neka ženska je prišla v sredo k policijskemu prosekutorju Irwine in se pritožila, da je njene sosedne sin, star 6 let, pretepel njene otroke 3, 5 in 7 let stare respektivno. Otroci so zahtevali od 6 letnega John McCubbina, naj odstrani ameriško zastavo od hiše, toda mati John je po vrsti vse "nepatrijote" našeskal kakor znajo otroci. Sledila je pritožba na policijo. Prosekutor je matega Johna poklical k sebi in ga pohvalil ter obdaril z darili, ker je branil ameriško zastavo in mu povedal, naj v bodoče še naredi tako.

Tajnik družtev, ki spadajo k Nar. Domu, delničarje in občinstvo sploh opozarjamo, da so vse stvari, ki jih pribijemo v listu glede Narodnega Doma, uradne, in da se naj obračajo cenjeni delničarji in nabiraki darov vselej na tajnika Doma, Fr. Hudovernika, 1052 E. 62nd St. in ne na naše uredništvo. Mi ne pričujemo ničesar družega kot kar nam je uradno naznanjenega. To pa raditega, da vlada sporazum in enakopravno delo pri vsem poslovanju, in da ne pride do ne ljubih pomot, če bi vsakdo delal na svojo roko.

Dr. Z.M.B. je prineslo te dni v gl. urad za \$10 opek, da se društvu izda delnica. To je sedaj 6 delnica izdana za opeke. Mrs. Ana Pengov je te dni oddala kolektorjem za \$10 opek, ki jih je zbirala od slov. trgovcev, da bi dobila delnico. Ta slovenska žena se zaveda narodne stvari in je naročila, naj se delnica izda na ime SND Hvala lepa gospej Pengov za

Ameriško vojno brodovje v Evropi. 12 ameriških torpedovk lovi submarine v angleških vodah Japonske topničarke so dopele v Francijo. V Nemčiji jedo vrane in vrabce, ker ni mesa.

Amerikanci v pravem boju.
Queestown, Anglija, 17. maja. En oddelek ameriških torpednih rusilcev je srečno dospel preko Atlantika in patrolira sedaj angleške morske obale. Ameriški torpedni rusilci so bili že v aktualnem boju z nemškimi podmorskimi čolni, in dasi natančna poročila manjkajo, pa je toliko gotovo, da je bil najmanj en nemški submarin potopljen od ameriških torpedovk. Ameriško brodovje je dospelo v Anglijo nemoteno, se ustavilo v nekem angleškem pristanišču, potem se pa podalo nemudoma na delo. Pozdrav angleškega naroda ameriškim vojnim ladjam je bil ogromen. Vse prebivalstvo mesta in ljudje iz daljnih krajev so prišli v pristanišče, da vidijo ameriške vojne ladje.

Amerikanci so pripravljene takoj.
Ko je pozdravil angleški poveljnič mornarice ameriško flotilo, je bil ameriški poveljnič vprašan, kdaj bodejo Amerikanci pripravljene za službo. Ameriški poveljnič je odgovoril: "Mi začnemo lahko takoj." To je pristen ameriški odgovor, ki je bil sprejet z ogromnim navdušenjem. Ameriško brodovje je sedaj že razdeljeno na raznih krajih za službo. 12 torpednih rusilcev se nahaja v tem brodovju.

Skrivnost ameriškega časopisa.
Ameriški časopisju je bilo naznanjeno, da so odšli torpedni rusilci iz Amerike proti an-

gleški obali, toda noben časopis ni prejel tiskal te novice, dokler se ni zvedelo, da so ameriške vojne ladje srečno došle na drugo stran Atlantika. Iz tega se vidi, da je v Ameriki cenzura skoro nepotrebna, ker zna časopisje zamolčati, kar bi znalo škodovati vladi.

Nemčija republika.
Amsterdam, 17. maja. V nemškem državnem zboru je prišlo včeraj od velikih nemirov, ko se je zvedelo, da namerava Prusija prikloniti Alzacijo in Lotringijo po vojni in en del teh dežel odstopiti Bavarski. Socijalisti so grozili z revoucijo v Nemčiji in sklenili nemudoma delovati za republiko, če bo nemška cesarska vlada dajala nove jarme raznim narodom.

Submarini pojemajo.
London, 17. maja. Uspeh submarinov je propadel. Teden za tednom potopijo submarini manj trgovskih ladij. Uradne številke, ki jih je izdala angleška vlada včeraj glede torpediranih parnikov zadnjega tedna, se glase: Med 6. in 13. majem je bilo potopjenih 2568 parnikov in odšlo jih je 2552. Ogromna pomorska trgovina se skoro neovirano vrši naprej

Vojaška služba je postava.
Washington, 17. maja. Sedaj je včeraj sprejel s konečnim glasovanjem postavo o splošni vojaški službi z 65 glasovi proti 8. Danes podpisuje podpredsednik Marshall to postavo in predsednik poslanske zbornice Clark, in zvečer bo predložena predsedniku Wilsonu, ki jo nemudoma podpisuje. Vse priprave za nabiranje vojakov so gotove.

Kavke in vrabci za hrano.
New York, 17. maja. Amerikanci, ki so se vrnili iz Nemčije, pripovedujejo, da je sedaj glavna mesna hrana v Nemčiji — vrabci in kavke ali vrane. Vrabci veljajo 35 penigov in kavke se prodajajo po marki.

CERKVE NAJ PLAČAJO DAVKE.
Pri zborovanju baptistov v Clevelandu je bila sprejeta resolucija, naj cerkve plačujejo davke. Rev. Bassett se je izjavil: "Sramotno za kristijanstvo je, da so cerkve odvezte iz davkov. Vsi bi morali davke plačevati. Če hočemo dobiti spoštovanje občinstva, moramo plačati davke."

Japonci v Franciji.
Pariz, 17. maja. Cella flotila japonskih topničark je dospela v Marseilles, da pomaga zavezniškemu brodovju loviti submarine.

Italijani še vedno v ofenzivi. Nemška ofenziva na zapadu ustavljena.

Italijani v ofenzivi.
Rim, 17. maja. Laško uradno poročilo se glasi: Ob primorsko-koroški meji se naša ofenziva, katero smo včeraj začeli, resolutno nadaljuje. Infanterija si je priborila nove postojanke v gozdnatih in strmih krajih vzhodnega brega reke Soče. Te kraje je sovražnik strahovito utrdil. Zajeli smo vasi Loga in Bombrež. Gora Vodice in Monte Cucco ste prešli v našo last zaeno z vasmii Zagora in Zagomila, kjer je imel sovražnik na stotine strojnih pušk. Vzhodno od Gorice je mesinska brigada osvojila hrib št. 174. Avstrijci so skušali pozneje hrib zopet osvojiti, toda so bili vrženi nazaj. Včeraj so Avstrijci močno streljali na Gorico in poškodovali mnogo poslopjij. V treh dneh smo ujeli 4205 Avstrijcev in 92 častnikov, zaplenili smo tudi eno gorsko baterijo, 30 strojnih pušk ter mnogo vojnega materijala.

Macedonska fronta.
London, 17. maja. Na Dorafronti smo pomaknili včeraj našo fronto naprej za 5000 jardov in utrdili novo pridobljene postojanke kljub vsem protinapadom. Na Struma fronti smo zasedli vas Kupri in dobili 80 ujetnikov. Pri Barakli Juma smo dobili nadaljnih 70 ujetnikov.

Na francoski fronti.
Pariz, 17. maja. Nemci nadaljujejo s svojimi napadi severno od Moulin Laffaux, med železnico Laon-Soissons. Kljub silovitemu nemškemu pritisku, pa se nam je posrečilo ustaviti nemško prodiranje popolnoma. Na več točkah, kjer smo se morali radi silovitega pritiska umakniti, smo včeraj znova naskočili Nemce in jih pogнали iz vseh naših postojank. Nad sto Nemcev smo zajeli v včerajšnjih bojih.

Nemško uradno poročilo.
Berolin, 17. maja. Na obeh straneh mesta Craonne in pri Prosmes so Francozi začeli a silnim bombardiranjem naših postojank. Vzhodno od Neuville je neki brandenburški bataljon udril v francoske strelne jarkke, 600 metrov na široko in vzdržal pridobljeno postojanko kljub protinapadom. 175 ujetnikov smo tukaj dobili in različno orožje.

Avstrijci priznajo poraz.
Dunaj, 17. maja. Laške čete, ki so udrle preko reke Soče, so se v nekaterih krajih dobro utrdile, prvi današnje dunajsko vojno naznanilo. Toda v protinapadih so avstrijske čete tekom 15. in 16. maja zajele nad 2000 laških ujetnikov.

Simpatije do Avstrije so zločin.

Slovinci po Ameriki, ponovno in zopet vas resno svarimo, da proč od vas z vsemi avstrijskimi simpatijami. Kdor ima odprte oči, ta ve, da bo nastal tak preobrat, ki bo zavečno pokopal Avstrijo. Bodočnost Slovencev v stari domovini je le v zvezi z Hrvti in Srbi. Vzemimo, da so trije bratje, ki premorejo skupaj toliko sveta in sredstev, da postavijo fino zgradbo. Avstrija pa boče, da zidamo vsak svojo, kajti potem bodejo vsi trije slabi. Če imamo eno palico, ni močna, če pa tri zvezemo skupaj, pa imamo močan bič, da krotimo tirane, kakoršen je avstrijski cesar. Seveda Avstriji edinstvo Jugoslovanov ne ugaia. Avstrija potem ne bi mogla več krasti naših otrok, izpodrivati Slovencev, ne bi mogla naseljevati v naše kraje nemških otokov. Kdor vam danes govori: Slovenijo Slovincem, ta je slepar in plačan od Avstrije za svoje delo. Kdor govori, da v zvezi z Hrvti in Srbi zgubimo svoj jezik, ta je lažnik. Švica je jako majhna, pa skoro najbolj srečna država v Evropi. In v Švici stanuje eno tretino Nemcev, eno tretino Italijanov, eno tretino Francozov. Srečno živijo skupaj v svobodi. Zakaj ne bi mogli Srbi, Hrvti in Slovenci živeti istotako? In pomnite, kdor govori ali piše danes, kaj dela in kaj bo storila Avstrija s tistimi, ki so proti njej, ta je v službi avstrijske vlade, ta je vaš narodni krvnik. Če bi ob času slavne ameriške revolucije Amerikanci enako govorili, ne bi nikdar imeli svobode v Ameriki. Če bi Rusi upoštevali to, kaj bo naredil car, tedaj Rusi ne bi nikdar dobili svobode, in car bi še danes vladal.

Kar je pa najbolj važno za vas, rojake po širni Ameriki: Cilji zavezničkov so tisti kot cilji Amerike. Kdor obsoja enega zaveznička, obsoja Ameriko. Mi poznamo danes le en cilj: Uničenje kajzerja in avstrijskega cesarja za svobodo vseh narodov, ki ječijo v jarmu teh dveh tiranov. Kdor piše danes za avstrijske simpatije, ta je sovražnik Amerike. Predsednik Wilson je povedal sam, da če izkazuje čast nemu zavezničku, da jo izkazuje vsem. Mi vemo, da je svoboda časopisja v Ameriki tako velika, da ni mogoče prijeti vsakega posebej za hudobni jezik, toda zbirati je treba materijal, in prijeti, kadar bo zaleglo. In sramota največja za naš narod v Ameriki je, da imamo med seboj časopisje, ki pridiga simpatije Avstriji, danes ko ves svet komaj čaka odrešenja od cesarskih kron, da se naseli splošna svoboda med narodi. Pobeljenih grobov ne maramo med nami, farizeji so bili bičani že od Krista. In tisti, ki pišejo za Avstrijo, naj se ne hudujejo radi denuncianstva, kajti sami so krivi. Trebiti je treba rak-rane iz naroda, čas je, da izmečemo, kar nam škoduje. In paziti je treba, kaj pišejo od Avstrije ustanovljeni listi. Pazite na nje, zapomnite si imena onih, ki pišejo v take liste, kajti ti ljudje so nevarni ameriški svobodni, tirajo v propad staro domovino, delajo sramoto celemu svetu. In medtem ko starokrajsko časopisje kljub cenzuri direktno švalji govor našega predsednika Wilsona, pa imamo tukaj gnjusne prodane duše, ki sleparijo ljudstvo in ga tišejo v naročje habsburških rabljev. Vero in ljudsko nevednost uporabljajo, da ostane narod v sužnjosti.

Rusija se bori do konca z zaveznički

Ruski generali Brusilov, Aleksijev in Gurko so se vrnili k armadi. Ruska vlada bo kmalu pripravljena za ofenzivo. Novo rusko ministerstvo.

Washington, 17. maja. Vlada Zjed. držav obžaluje odstop ruskega ministra zunanjih zadev, Paula Miljukova, toda kljub temu se sedaj pričakuje, da se ustanovi v Rusiji trdna vlada, vsaj začasno, ker je prišlo v kabinet več zastopnikov raznih socialističnih strank. Radikalci so zahtevali odstop profesorja Miljukova kot ceno, da začnejo aktivno delovati z vlado. Miljukov je žrtvovale samga sebe, samo da se naredi red v Rusiji. Miljukov se je zameril radikalcem, ko je naznanil svetu, da Rusija ne bo sprejela separatnega miru, razven v natančni harmoniji z zaveznički. Radikalci so ga tudi napadali, ker je zahteval Carigrad za Rusijo, ker po mnenju ruskih socializtov mora ostati Carigrad Turčiji. Socijalist Kerenski, dosedaj minister pravosodja, je sprejel vojno ministerstvo.

Položaj ruske armade.
Bolj vesela novica je dospela v sredo v Washington od oseb, ki dobro poznajo ruski položaj. Ogromna revolucija, ki se je pripetila v Rusiji ima za naravno posledico, da je položaj za kratek čas negotov, in da sedaj nja mešanica ni družega kot zdrav način zbiranja posameznih skupin, da ustanovijo moderno vlado z dovolj veliko av-

toriteto, da bo ugajala vsem krogom, ne da bi kršila narodne pravice. Vznemirjive novice, ki so prihajale v Ameriko glede Rusije, so bile mnogokrat vzete iz okuženih nemških virov v Petrogradu. Sicer trpi armada Rusije, toda obrnilo se bo na boljše. Ruska armada je skrajno protinemška, in ruska armada ne bo pripustila, da se sklene separaten mir z Nemci. Rusi bi raje odpravili svojo vlado ponovno, če bi jih slednja skušala pregovoriti k posebnemu miru z Nemci.

Socijalisti odsvetujejo.
Chicago, 17. maja. Eksekutivni odbor Socijalistične stranke v Ameriki je poslal Charles Edw. Russellu brzojavko, v kateri se ga prosi naj nikar ne prevzame mesto ameriškega zastopnika pri ameriški komisiji, ki je namenjena v Rusijo. Ameriški socijalisti pravijo, da se baje nečesto vtiikati v razmere ruskih socializtov. Kakor znano, je predsednik Wilson imenoval Russella, socijalista, za člana ameriške komisije, ki naj obišče Rusijo. Russell je za to, da se vojna vrši do konca, dokler se ne uniči nemški kajzer.

Anglija dobi zopet denar.
London, 17. maja. Angleška vlada je dobila včeraj ponovnih \$50,000,000 od ameriške

vlade za vojne namene. Vsega skupaj je dobila sedaj Anglija tekom 5 tednov od ameriške vlade \$325,000,000, Francija \$150,000,000 in Italija \$100,000,000. Rusiji se dosedaj še ni dalo posojila.

Ruski generali ostanjo.
Petrograd, 17. maja. General Brusilov, Gurko in Aleksijev so sklenili, da ostanejo še nadalje pri ruski armadi kot voditelji. Njihvi odločitev je posledica več dnevnega posvetovanja v Petrogradu. S tem je odvrnjena kriza v armadi. General Aleksijev se je izjavil, da če bodejo v Petrogradu neprestano govorili o miru, da lahko naredijo takoj mir s tem, da pokličejo armado domov in pustijo Nemce, da zasedejo Rusijo. Potem bo gotovo mir, ko Rusije ne bo več. To je spame-tovalo ruske radikalce, ki so se udali vojaškim zahtevam, Rusija je sedaj zopet močna v armadi in lahko se pričakuje skorajšnje ofenzive.

Vojna do konca.
Washington, 17. maja. Ameriški poslanik v Petrogradu, Mr. Francis je poslal daljšo brzojavko ameriški vladi, v kateri naznanja, da bo Rusija vodila vojno proti Nemcem do konca. Kerenski, vojni minister in Teresadenko, minister zunanjih del, oba se strinjata, da se mora Rusija boriti do konca.

Irška dobi svojo vlado.

London, 17. maja. Angleška vlada je storila včeraj prve korake, da reši pereče irsko vprašanje, in da se Irceem podeli samostojna uprava in politična svoboda. Angleški ministerski predsednik je včeraj poslal načrt nove irske vlade John Redmondu, irskemu narodnemu voditelju. Irski Narodni Svet je sklical posebno zborovanje, da se posvetuje o načrtih angleške vlade. Glasom tega načrta bi dobili svobodo le oni Irski, ki so katoliške veroizpovedi, dočini bi Ulsterjanci, ali protestantje ostali kot dosedaj pod angleško vlado za dobo 5 let, nakar bi se sklenila nova pogodba. V irskih krogih vlada ogromno veselje, ker je sedaj odstranjena zadnja ovira in očitanje Angliji, da tlači svoje narode. Pa novih načrtih dobi Irška tako ustavo, da bo skoro popolnoma samostojna in bo odločevala sama za sebe. Na Irskem bo v bodoče toliko svobode kot jo je n. pr. Canadi ali pa v Zjed. državah. Pričakuje se tudi, da bo radi te izjave angleške vlade se vpisalo najmanj 100.000 Ircev v angleško armado.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
 Za Ameriko - \$3.00 | Za Clev. d. po pošti \$4.00
 Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 3c

EDWARD KALISE, Publisher | CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 130

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 59. Friday, May 18. 1917.

CHICAGO.

Neki slovenski pisatelj je zapisal resnične besede, da je narod, ki politično razkosan ne hodi proti gotovemu cilju ter sploh nima nobene dobre ideje ne volje delovati skupno za svoj obstanek in svojo prihodnost, podoben človeku, ki je na zunanje popolnoma zdrav, videti je njegov zdrav obraz, a v notranjosti ima kal bolezn, ki ga polagoma vničuje in vničuje, dokler ga te skrivnostne bolezni ne reši smrt. In potem pravimo: Kako je moglo to tako naglo priti? Saj je bil vedno videti zdrav!

Tako je v resnici z nami. En del slovenskega naroda gre levo, drugi del desno, tretji naprej, četrti nazaj in peti sploh nikamor, tako kakor štatljiv konj.

Ničesar nimamo skupnega, nobenega cilja za bodočnost. In ko se zavedamo, kam nas je prinesla ta skrivna, notranja bolezen, nas je strah, poprimo se nas obup, in vso "korajžo", ki nam je ostala, upotrebimo v to, da kot "rojaki" in dobri Slovenci skušamo vreči krivdo naše bolezni eden na drugega.

S tem pa ne popravimo kar smo zamudili in zakrivali temveč še pošiljamo naše stališče. Nismo torej zdravniki temveč mazači, ki bolnega človeka naredimo še bolj nezdravljivega.

Slovenski narod je delavski narod, prišel je v Združene države radi njegove nesrečne usode v stari domovini, kjer je imel pravico samo plačevati in ničesar govoriti, niti delovati v svoj prid. Bil je zdrav in čil v zunanji obliki tudi v novi domovini, a v svojo nesrečo in pogubo bolan v notranjosti.

Ta skrivnostna notranja bolezen slovenskega naroda v svobodni deželi ni izšla iz naroda samega, temveč usiljena je bila od tujčeve krute roke, ki se je utihotala neopaženo med poštno Slovence, ki so po naravi čil, tihi in priden narod, ne želeč nikomur ne nesreče ne krivice, se manj pa slovenskemu narodu samemu.

Sedajni svetovni preobrat zahteva, da se Slovenci združimo v eno skupino, da gremo skupno po eni in isti poti, in da kot sinovi, ljubeč svoj rod, z eno in isto voljo delujemo za nas in naše brate, ki v obupu trpijo vse grozote današnje vojne, ki nimajo ne prijatelja ne usmiljenega Samaritana, ki bi jim lajšal rane temveč so pripisčeni samemu sebi, zakaj, tujec je njihov gospodar, kateri nima ne usmiljenja ne bratško čutečega srca.

Ne samo, da zahteva čas, ampak primorani smo, da o zdravimo našo notranjo bolezen, da si pridobimo respekt in spoštovanje med drugimi narodi, da tako pozabimo preteklost in da ohranimo to, kar so nam naši dedje in naši pradedje zapustili. Zapustili pa so nam bratško čuteče srce, vse drugo nam pa je vzel nemški militarizem. Vzel nam je svobodo, srečo, blagostanje in bodočnost.

Te štiri nevidne točke so potrebne našemu narodu. Za te štiri točke je treba, da se slovenski narod skupno bori, da skupno zmagamo in skupno uživamo. Peto točko, to je, bratško čuteče srce, so nam že naši dedje in pradedje zapustili.

S takim srcem bomo premagali vse ovire in teškoče. Dosegli bomo skupno, t. j. združeni, in le kot taki; one

pogoje, ki nam manjkajo, da bo naša prihodnost v sledenem: bratstvo, svoboda, enakost in blagostanje.

Vse naše življenje v preteklosti in sedanjosti je neprijeten in žalosten spomin. To življenje je podobno trdi skorji kruha, ki je nihče ne vgrizne, kdor nima dobrih zob. Ko bi svet poznal zgodovino slovenskega naroda, zašumelo bi kakor listje v gozdu, kadar divja vihar, spoznal bi naše gorje in uboštvo, ki ga skrivamo, kakor noben drugi narod. Skrivamo to, česar nismo sami krivi — skrivamo grehe — tujca!

Opevamo v verzih naše lepe divne kraje, vabimo tujce, a sami se oddaljamo od njih ter puščamo tam samo naše spomine in srce. Primorani smo bili zapustiti domačo grudo in oditi v drugi svet.

In dokler slovenski narod na lastni zemlji ne bo sam gospodar, toliko časa bomo tujci v domovini in na tujem.

Slovenci so se v zadnjem času začeli bolj zanimati za korist in prihodnost svojega naroda. Uvideli so, da dokler bodo malomarno dopuščali tujcu gospodariti in deliti njegovo usodo, ne bo nikdar ne svobode, ne sreče in ne boljše bodočnosti, temveč bo ta slovenski narod trpinov in mučnikov radi svoje notranje bolezni zaspal. Zmanjkalo mu bo življenjske sile, to je, skupne organizacije, ki bi se za njegov obstanek in srečen razvoj borila ter ga branila pred butajčimi valovi tujega gospodarstva.

Raditega in radi prihoda najbolj kritične dobe za obstanek malih narodov ter njih prihodnje usode, ki jo bodo začrtale Združene države z zavezniškimi vred, je neobhodno potrebno, da se Slovenci, kot majhen in nesvoboden narod, ki je tudi v tem programu, brez obzira na politično prepričanje organiziramo v že obstoječi Slovenski Narodni Zvezi in kot taki tudi sami kaj pripomoremo do ureditve velikega programa našega predsednika Wilsona, ter postanemo v resnici svobodni narod, na lastni zemlji svoj gospodar. Madež bi ostal v naši zgodovini, če bi prepustili to delo drugim, da bi opravili brez nas, da bi drugi brez nas osvobodili — nas.

Organizacija je moč. Čim večje število tem boljše. Organizirani moramo pripraviti gladko pot do naše nove, svobodne in demokratične domovine — Jugoslavije.

Gorejšnje besede naj bodo Slovencem in Slovenkam v Chicagi kot bodrilo in vabilo, da se udeležijo seje Slovenske Narodne Zveze, ki se bo vršila v nedeljo 20. maja ob 10. uri dopoldne in sicer v Narodni Dvorani, soba št. 3. vogal 18. ceste in Racine ave. Čuli bodo o delu, velikem in težavnem delu, ki je žrtvovan v prid našega naroda pri zavezniških vladah in v Washingtonu.

Rudolf Skala.

Nemčija bo menda proglasila za narodni praznik tisti dan, ko bo ameriški kongres sklenil, da Roosevelt ne sme v Evropo. Tedaj se bo celo Hindenburg oddahnil.

Amerikanci v Berlinu se morajo vsak dan javiti pri policiji. Kaj če bi ameriška vlada zahtevala, da se morajo ameriški Nemci vsak dan javljati pri policiji? Kdo bi potem bolj trpel?

Ruski radikalci

Mnogo naših ljudi v Ameriki se čudi slepoti in blaznosti ruskih radikalcev, ki si prizadevajo na vse načine, da uničijo Rusijo v času, ko vlada največja potreba, da se zberejo vse sile naroda in kolikor mogoče hitro udarijo na sovražnika, ga porazijo, potem pa sklenejo časten mir. Ljudje, ki danes v Rusiji najbolj kričijo o svobodi, so največji sovražniki te svobode. Ruski narod, prebujen iz stoletnega spanja suženjskih okovov in peljan v paradiž politične in osebne svobode, se je pokazal jako majhnega v najbolj kritičnih trenutkih raditve, ker nima moči, ki bi znali delati in podučevati narod, ampak ima le nekaj kričačev, ki po vzoru divjih Jakobincev skušajo upeljati najbolj tiranski terorizem v novi ruski republiki.

Kadar človek umira od žeje in lakote, in stoji z eno nogo v grobu, pa pride mimo usmiljen človek in mu ponudi vode in živil, tedaj se mora paziti, da se takemu človeku ne da preveč naenkrat, ker sicer se zna zgoditi, da dotični človek umrje radi hipne preobilice vode in hrane. Pomalem se mu mora dajati in polagoma ga zopet spraviti k življenju.

Tako je tudi v Rusiji danes. Rusi, stoletni sužnji, predmet tiranske volje carjev, so se carja znebili v trenutku, ko so politično že napol umirali. In namesto, da bi se jih polagoma privadilo na svobodo, namesto da bi se jih podučilo kaj je prav in kaj ni, kaj je svobodno, kaj je tiransko, pa socialistični radikalci ubijajo najboljše ruske moči in hočejo v enem dnevu postati to, kar so drugi, bolj inteligentni narodi postali tekom deset ali stoletij. Ko je zbruhnila francoska revolucija leta 1789, so se celo Francozje učili tja do 1799 kaj je politična svoboda, ljudske pravice so polagoma prihajale in Francozje so jako inteligentni narod.

Nikakor ne bi sumičili ruskih socializmov, če bi nastopali enako kot nastopajo danes, v mirnem času. V mirnih časih, ko ni sovražnika na mejah, ki grozi obstanku države, se lahko vrše največje notranje reforme, prekucije, lahko se upelje trenutno namesto noči jasen dan, toda v vojni je to vse drugače. Francozi, ko so se znebili kralja, so tudi sicer začeli divjati in uganjati večje politične orgije, toda v trenutku, ko so se na njih mejah oglasili sovražniki, so se zjedini vsi Francozi, brez vprašanja prepričani in skupno udarili na neprijatelja, ki jih je hotel okraštati za pridobitno svobodo — in premagali so ga. Zato ker so znali v trenutku nevarnosti uporabiti edinstvo in narodno harmonijo.

Rusija je dobila takoj, ko je bil odstavljen car, pametne voditelje, Miljukov, inteligentni mož, ki je zmožen v narodnem voditeljstvu, je takoj sprevidel, kaj je treba Rusiji. Toda demagogi, v osehah Lenina, Čejdzija in drugih, niso pripoznali nobene avtoritete, nobene postave. Ti ljudje so najbrž sklenili da upropastijo v ruskem narodu še tisto, kar mu je ostalo od carjev. In ti ljudje bodo pred svetom in pred Rusijo špecijelno odgovorni za hujšo rusko snuznjost, ki bo nastala, kadar se kajzerju zardi, da napade rusko zemljo in jo uniči. Tedaj bo ruski narod videl, kam so ga strmoglavili ruski socialistični radikalci.

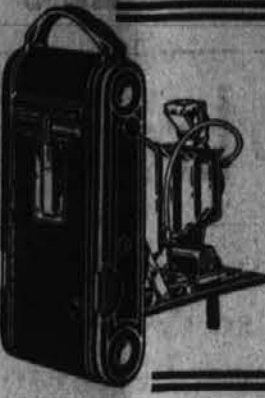
In če bi ti politični demagogi rudečih zastav sploh kaj koristili narodom s svojim fanatizmom bi jim bilo vse oproščeno. Toda oni tirajo ves dvestomilijonski narod v prepad. Trdeč, da hočejo narediti mir, ustaviti klanje, pa delajo ravno nasprotno: Ruski socialistični radikalci podaljšujejo vojno s tem, da dajejo kajzerju čas in priliko, da se še bolj oboroži, oni nadaljujejo klanje na dveh straneh, na eni strani ubijajo rusko dušo in moralo, na drugi strani pa indirektno pomagajo ubijati svoje zavezničke, Angleže, Francoze, Srbe in dr. s tem, da dopuščajo, da njih armada brez dela počiva v strelnih jarkih, dočim kajzer svojo armado na vzhodnem bojišču polagoma po-

silja v Francijo, kjer si bo preloke izvojeval zmagi, potem pa gre nad Ruse in bo imel ko nečno vso Evropo pod svojim mečem, da bo podobna srednjeveški dobi viteških roparjev in križarskih ubijalcev.

Prenašanje rudečih zastav po Petrogradu, fanatični govori po ulicah, hujskanje proti zmerni vladi, vse to ne bo ubilo kajzerja, ampak bo ubilo ruski narod sam. Iz obnašanja ruskih socialističnih radikalcev vidimo jasno, kakšen socializem na sme biti, kje ima ta nauk svoje najslabše strani. V tem, da ne zna

brzdati spuščenih strasti, da ne pozna mere, kadar začne. V najbolj siloviti nevarnosti za narod, dela socializem v Rusiji najbolj strasne napake.

Vsiljuje se torej v očigled takih dogodkov človeku mnenje ali vprašanje, ali je radikalni socializem sploh zmožen za vladanje, za ureditvenje? Ali ne škoduje več kot koristi? V Rusiji vse kaže, da je tako. In če pridejo isti ljudje, namreč radikalni socialisti, še kje drugje na krmlu, bodojo najbrž naredili isto, nosili bodojo ruske Dalje na tretji strani.

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najbolje aparate dobite pri

F. BRAUNLICH

LEKARNA
1383 E. 85th ST. MF

Po posebno znižanih cenah dobite sedaj fine ženske suknje, obleke z žaketom, princeze obleke in kikle pri

BENO B. LEUSTIG,

6424 ST. CLAIR AVE.

McNutt & McCall Co.

Veliki loti, nizke cene na Bliss Rd. & St. Clair naselbini. Jako široke ceste. Tlak po cestah. Električna luč, vodovod, fina drevesa. Blizu novih tovarov.

OGLASITE SE PRI

LOUIS RECHER, Euclid, Ohio, Wood 721 R

ALI PRI

DAN GARAPIČ, Bliss Road, Wood 719 W

ELEKTRIČNA LUČ

PRIHRANI DELO

Električna napeljava v vaši hiši vam pomaga pri likanju, čiščenju in kuhanju. Prihranite mnogo dela.

Upeljite žice v hišo za električno luč

"Ne samo električna luč ampak tudi razvlečjava" Tu je razlika.

THE ILLUMINATING COMPANY
ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE

The Mail Bargain Basement

EAGLE ZMAMKE dajemo pri nakupu 10c ali več. Prosta vožnja in prijazna postrežba.

Novo pomlad. obleke

pol ceneje

Ravno sedaj, ko prihajajo prijazni dnevi, dobite lahko sport obleke in druge, finih izdelkov po znižani ceni. Poplin, gabardine, fancy ckecks, barve zelene, copen, sive, mere 16-44

\$15 obleke \$18.75 obleke \$20 obleke
\$7.50 \$10 12.50

Svilene obleke.

Vredne \$13.50 in \$14.50

Vse sveže blago, nekaj drugih skrajno modernih. Vrednosti ki jih po zneje ne dobite več Nekaj ene vrste \$6.75

MATERIJAL: Plain in fancy tafeta svila in kombinacije. Za ženske in dekleta.

BARVE: Rdeca, siva, zelena, zlata, modra in in druge, ki vam ugaidejo.

4 posebnih stvari.

\$5 do \$5.95 krila

ženska krila, vsi novi vzorci, vse mere, v soboto basement samo \$3.95

Dekličje suknje \$2.95

za dekleta 6-14 in 2-6 polne dolgosti modeli, vse izbrane barve, basement \$2.95

Dekličje \$2.50 suk.

mere 2 do 6, v basementu \$1.00

Deklič. 79c pralne obleke dekličje pralne obleke 6-14 jako dobro blago, v basementu 50c

Slov. trgovina s

šivalnimi stroji.

Spomlad je tu, in sedaj ko je vse tako drago, si moramo sami znati pomagati, da si vsaj nekaj pripravimo. Zato priporočam, da si kupi vsaka gospodinja in dekle šivalni stroj. V zalogi imam vsakovrstne šivalne stroje od \$5.00 naprej, toda najboljše priporočam, katera hoče imeti dober stroj "Singerjev šivalni stroj". Zadovoljni bode in ne bo treba dajati denarja za večna popravila.

Pridite k nam in govorite slovensko, ker to je edina slovenska trgovina s šivalnimi stroji. Če nimate denarja, da takoj plačate, vam zaupamo, da plačujete na mesec, in plačano bo, da sami ne bode vedeli kdaj.

Se priporočam vam dobro znani

RUDOLF PERDAN,

6024 St. Clair Ave.

Kdor kupi stroj, ni va naučimo brezplačno šivanje na stroju, če ne znate. Prevzamemo v popravilo pokvarjena stroje.

Josip Demshar,

slovenski kontraktor

NOVI NASLOV:

1164 NORWOOD ROAD

TEL. PRINCETON 1288 K

Se priporočam Slovencem za gradnjo hiš po najboljših načrtih in trpežnega materijala. Isedelujem načrte za vsakovrstna poslopja.

1164 NORWOOD ROAD MF

Finančno zdravje.

Finančno dobra podloga je najboljša varstva, ki ga moremo nuditi banke. The Cleveland Trust Co. ima nad \$58,000,000 prometa in je finančno zdrava. Skrbno vodstvo in konservativnost pomagata k temu. Če imate trgovske račune ali denar shranjen, vaš denar je varno v tej banki. 4 delna varstva.

The Cleveland Trust Company

debe zastave, hujskali po cestnih vogalih, odpravili vsako avtoriteto, in to je menda vrhunec znanosti in idealov ruskih demagogov.

Zalostno, iskreno zalostno, toda je resnično. Nemški socialisti, s par jako rednimi izjemami, so dali kaiserju vse na razpolago, da je začel evropsko klanje, a ruski socialisti ne dajo narodu prilike, da se utrdi v svobodi, da uniči največjega sovražnika v Evropi — kaiserja. To je tisti opevani internacionalizem, ki se zdobi v prah vselej in povsod, kadar je poklican, da nekaj naredi.

Bojimo se, da pride spoznanje prepozno. Prjelo bo sicer, toda koliko dela je zamujena. In če bi Rusi takoj po odslužitvi carja udarili na Nemce, bi bilo menda že vojne konec, kajti Nemci ne bi imeli prilike pošiljati vojsk na zapadno fronto, ampak prijeti na dveh straneh, bi bili prisiljeni skleniti mir. Zna se pa zgoditi, da ravno radi ruskih radikalcov bo morala Rusija prositi za mir in se ravnati po takih ukazih kot jih bo kaiser dal, in potem gorje narodu. Bolje bi bilo, da bi obdržal carja, kajti on je bil en sam tiran, dočim jih ima danes Rusija na stotine.

PRIZNANJE NASPROTNIKOV.

Kdor je novega letos omenil kaj o Jugoslaviji, ga je vse avstrijsko časopisje z vladnimi zastopniki na čelu divje napadalo, proglasilo izdajalca in revolucionarjem in enakim. Nasprotniki so vedno trdili, da je združenje Jugoslovancev le želja Srbije. Jugoslovani v Avstriji baje nimajo nobene želje biti zjedinjeni s Srbijo. Nasprotniki narodne edinosti niso nikdar videli neodbitni proces narodnega razvijanja, in da mora prej ali slej priti do narodnega zjedinitelja.

No, krvava vojna je spreminila tudi nasprotnike jugoslovanskega gibanja. Sprevideli so da se mora evropska vojna končati s popolno propadjo Nemčije. Mnogo nasprotnikov se je spreobrnilo ob dvanajsti uri in so postali dobri Jugoslovani, dočim ostali priznavajo stabilnost in gotovo uresničenje Jugoslavije. In ljudem na Dunaju se mora strašno slabo goditi, ker sedaj priznavajo v principu zjedinitelje slovensko-hrvatsko-srbskega naroda. Le njih želja je, da se to zjedinitenje zvrši v okvirju habsburške monarhije. V "Gezette de Voss" z dne 10. marca, 1917 piše g. Zentker, nemški državni poslanec v avstrijskem parlamentu:

"Zjedinitenje Jugoslovancev ni samo upravičeno, pač pa tudi neizogibno. Kdorkoli resno in nepristransko razmotriva situacijo, mora priznati sledeči princip: Rešitev jugoslovanskega vprašanja se more iskati edino v zjedinitenju vseh elementov te rase, in preostaja nam samo ena pot: rešitev jugoslovanskega vprašanja se bo izvršila v okvirju habsburške monarhije ali v nasprotju z habsburško monarhijo, toda rešilo se bo to vprašanje in sicer s končnim uspehom, da bodo Jugoslovani zjedinjeni."

Tako piše nemški poslanec avstrijskega državnega zbora. Nasprotnik naroda torej pripozna, da je jugoslovansko vprašanje "neizogibno." In kadar Nemci to priznajo, tedaj vidijo gotovo poraz svojih armad in svojih sistemov, vidijo dvigati se druge narode, ki so bili dosedaj tlačeni.

Dekleta in ženske dobijo lahko delo v tovarni. Dobra plača. Delo dobijo tudi moški pri "Punch Press". The Frankel Light Co. 5076 Woodland ave.

Delo dobi močna ženska, da pomaga v kuhinji. Oglasi naj se pri Jewish Orphan Asylum, 5000 Woodland ave. (61)

Delo dobijo ljudje pri ekspresni službi, morajo biti zmerni, zanesljivi in govoriti dobro angleško. Dobra plača, stalno delo, prilika da napreduje. American Express Co. Vprašajte za Mr. Benedict.

VSI ONI

ki želijo imeti dobro pobarvano in popravljene hiše, se oglašite pri:

JOS. IVANETIČ, BARVARJU IN MIZARJU, Ker vam jamči za vsa dela. 1188 NORWOOD RD.

KADAR SE SELITE, tedaj pokličite vašega starega znanca Josip Kotnika, ki vam bo urno in pošteno postregel. Za selitev imamo dobre prostorne vozove, prevažamo pa tudi vsakovrstno blago in izvršujemo vsa naročila, ki se tičejo ekspresa. Se priporočam JOS. KOTNIK, 1057 E. 61st St. Tel. Princeton 1276 W.

(Fri. 73) Soba se odda v najem za enega fanta ali deklet. Pozve še po 6. uri zvečer na 1110 E. 64th St. (60)

NAZNANILO.

Opozarja se člane društva sv. Janeza Krstnika, št. 37. J.S. K.J. da se vsi udeležijo izvanredne važne seje, ki se vrši v nedeljo, 20. maja ob 1. uri popoldne v navadnih prostorih. Pri tej seji se bo volilo od članstva, ali naj se naša Jednota v prihodnje imenuje "Jugoslovanska Katoliška Jednota" ali pa "Jugoslovanska Podporna Jednota". Ker je ta volitev izvanredne važnosti za vse članstvo, je dolžnost vsakega posameznika, da pride gotovo. Enkrat je treba odločiti, in v nedeljo je vaš dan, da glasujete. Pridite vsi!

Anton Braniselj, predsednik.

Umerjeno življenje.

Če se počutite zadovoljnega in zmognega za dela, je znamenje, da imate zmerno življenje. Tak položaj dela človeka sposobnega, da se lahko ustavi napadom bolezni. Vzemite Trinerjevo ameriško grenko vino, da učvrstite svoje prebavljive organe, živce in splošno telo. Pomaga prebavljalnemu organom, da normalno delujejo. Ničesar boljšega ne morete dobiti za zaprtje, glavobol, napetost, nervoznost, za želodčne nepravilike, splošno slabost, itd. Cena \$1.00. Po lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Trinerjev liniment je zanesljivo zdravilo za resne slučaje nevmatizma, nevralgije ali pri pomensreženju, za utrujene mišice ali noge. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c.

Pozor slovenski brivci!

V najem se odda nova moderna brivnica v sredi cvetoče slovenske naselbine. Alexander Canonsburg, Pa. Izurjenemu brivcu se obeta sijajna bodočnost. Za natančna pojasnila pišite na John Podboy, Box 365, Canonsburg, Pa. (59)

Slovenka dobi delo, da pomaga pri pranju. Vpraša se pri Jewish Orphan Asylum, 5000 Woodland ave. (61)

VABILO.

Najstarejše žensko društvo v našej naselbini dr. Srca Marije (stara) obhaja 27. maja 20. letnico svojega obstanka. V ta namen priredi društvo velik banket v John Grdinovi dvorani. Vabljeni so vsa cenjena društva, kajti to je zadnja prireditve v tej sezoni. Na programu je več zanimivosti, n. pr. šalji-va pošta, srečolov, kdor bude največje številke zavrtil na mlinsko kolo, ta dobi krasen krasen dobiček. Pri vsej tej draginji kakor je sedaj, bude za lačne in željne kar najbolj preskrbljeno. Kjer še ni preveč toplo, bo igrala godba po domače "Hojar". Začetek točno ob 8. ure, skupna večerja ob pol 9. uri. Vstopnice se dobijo v prodajni pri Ivani Pelan, 1133 Norwood Rd. M. Grdina, 6025 St. Clair ave. K. Modic, 6201 St. Clair ave. in pri tajnici na 1177 Norwood Rd. Cenjeno občinstvo se najljudneje vabi na ta pomembni dan oziroma banket. (62)

Odbor.

V najem se odda stanovanje 5 sob s kopalščem, zgorej, v novi hiši za 2 družini. Hiša se nahaja na 15630 Holmes ave. preko ceste od cerkve. Rent na mesec \$21. Pozve se ravno tako. (59)

Dober krojaški pomočnik dobi takoj stalno delo. Plača po za- služku. 1134 E. 60th St. (59)

Carpenterji dobijo delo, unijski na 7913 Goodman ave. blizu Warner Rd.

Takoj dobijo delo možje v tovarni. Stalno delo. Vprašajte za Mr. Bell. The Tropical Paint & Oil Co. 1238 W. 70 St. (60)

Delo dobijo dobri, sposobni možje v tovarni, dobra plača, stalno delo in najboljši delavski pogoji. Vprašajte za Mr. J. P. McAlona, American House, Cleveland, O. zjutraj od 8. do 8. zvečer ali pišite na Firestone Tire & Rubber Co. Akron O. (59)

Naprodaj je dobra grocerija in mesnica. Najlejša prilika za Slovence. Po nizki ceni. Vprašajte na 6009-11 St. Clair (60)

Naprodaj je jako lepó posestvo moderna hiša za dve družini, 5 sob vsaka in hiša z 8 sobami na lotu na 71. cesti, blizu St. Clair ave. Je jako nizka cena in se prodaja na lahka odplačila. Vprašajte pri L. T. Akerson, 9221 Adams ave. Telefon Bell Eddy 2543 J. (62)

Mašinisti dobijo dobro delo, če znajo operirati na strojih. To je nočno delo. Za dnevno delo pa iščemo pomagače mašinistom, delavce in barvarje. Stalno delo, dobra plača. Vprašajte po 6. uri zvečer za nočno delo. The Browning Co. 16226 Waterloo Rd. (60)

Dva lota naprodaj v West Parku. Jako rodovitna zemlja, se prodajo poceni. Lepa prilika za Slovence. Vprašajte pri M. Weiss, 1167 Norwood Rd. (60)

Ali ste že kupili ameriško vojno posojilo? Kupite lahko od \$50 naprej, na lahka odplačila. Denar je bolj varen kot na banki, ker posojilo garantirajo Zjed. države z zlatom. Nosi 3 in pol procenta obresti. Za pojasnila vprašajte na vsaki banki. Uredništvo priporoča rojakom nakup tega posojila.

Slovenka dobi prosto stanovanje in hrano, če bi zvečer nekoliko pomagala v restavrantu. Oglasi naj se takoj na 6034 St. Clair ave. (60)

POZOR ROJAKI!

Ali ni bolje, da človek sam svoje plačuje, nego da drugim plačuje 12, 15 ali več dolarjev rentna na mesec, ko bi lahko stanoval v svoji hiši? Ako ste v rentu, niste nikdar samostojni, kar pa vi rento dobite od hiše, če pa drugi stroški pokrijejo, rojaki, jaz imam hiše naprodaj. Ena hiša za dve družini, lot 40x140 za samo \$2800, druga hiša lot 80x140 samo \$3700, več novih hiš za dve družini. Vse notri upeljano, elektrika, plin in vsa moderna naprava. Plača se takoj \$500, drugo na lahke obroke. Vprašajte pri Vinc. Klaus, 14301 Thames ave. Collinwood, O. (59)

Dve opremljeni sobi se oddajo v najem za fante, brez hrane. 7907 Maryland ave. S.E. (59)

Lepa soba se odda v najem za enega ali 2 fanta s kopalščem. 1266 E. 59th St. (59)

Severovo zdravilno milo. bi moralo biti v vsaki družini. Tako je Severovo zdravilno milo. Je antiseptično čisto, zdravilno, poživljajoče, za otročje zdravje, za vašo kopel, za šamponiranje, za britje — ne do bite ničesar boljše. Poskusite. Vprašajte vašega lekarnarja za Severovo zdravilno milo. Cena 25c. Če ga on nima, ga naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Iščem dve ženski ali dekleti za hišno delo. Rabim dve ženski, ne premlade, rad bi jih dobil od 25 do 35 let stare. Če pridejo dve plačam po \$30 na mesec vsaki, če pa ena, pa dobi \$35 na mesec. Če nimajo za stroške, naj se na mene obrnejo, in jim bom poslal denar, če hočejo tudi po telegramu, da prej pridejo. Oglasijo naj se takoj pri Lawrence Mautz, Proprietor The Cash House, 1260 Talbot ave. Butte Mont. (59)

POZOR!

Prošen je Michael Straus ali žena ali brat, da se oglasi v uredništvu tega lista glede neke zadeve z neko stranko. (59)

Dr. L. E. SIEGELSTEIN 3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI Uradne ure: 9. ur. do 4. pop. 7. zveč. do 8. zveč. 10. do 12 dop. ob nedeljah. Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

FRANK WAHČIČ, Slovenska Modna Trgovina 746 E. 152nd STREET COLLINWOOD, OHIO

Sola za poduk za one, ki hočejo postati državljani, se vrši vsak ponedeljek in petek v Grdinovi dvorani, od pol osme do pol devete ure zvečer. Ta sola bo v kratkem organizirana pod vodstvom mestne vlade za šolski poduk, nakar opozarjamo rojake.

Ali se učite angleščine?

Ali vam ni znano, ako ne znate angleško govoriti, da ste vedni tujec v tej deželi? Nam je znano, da človek ki govori angleški jezik, si vedno lahko pomaga naprej do boljše službe. Sola za angleščino se vrši vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek ob 7. uri zvečer v Knausovi dvorani. Upišite se takoj. (52)

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik.

Uradne ure od 9-12 in 1-5 ure. Ponedeljek, četrtek in sobota zvečer od 6-8. ure. DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik.

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 402 Superior ave. vogal 55. ceste, Cleveland, Ohio. (549)

Išča se pošten čevljarški pomočnik. Oglasi naj se pri Jernej Krašovec, 5906 St. Clair ave. (59)

Grocerija in mesnica naprodaj \$100 na teden nosi dobička. Ugodna prilika za Slovence, ki razume nekoliko poljskega jezika. Vzame se tudi real estate v plačilo ali gotov denar. Poizve se na 3865 E. 71st St. S. E. Newburg. (60)

OGLAS.

Spodaj podpisana Mary Zupan tem potom naznanjam, da nisem nikdar žalega govorila proti Neži Piks, ker to bi bilo meni sploh nemogoče, ker ne vem ničesar žalega o Neži Piks. (59) Mary Zupan.

ALI STE TUDI VI naročeni na velezanimivo revijo "ČAS"? Ako še niste, to storite takoj. Vsaka posamezna številka je vredna toliko svoto, kolikor plačate za letošnje naročnino. Cena listu je samo \$2.00 na leto in se naroča pri "ČAS", 2711 So. Millard ave. Chicago, Ill. ali pa pri "ČAS", 6033 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. Naročite se še danes na ta velezanimivi list.

V najem se odda lep velik trgovski prostor, v dobrem kraju, pripraven za katkega slovenskega krojača ali čistilno ob- lek ali pa brivca. Poceni rent. Vprašajte pri Jos. Kos, 15232 Waterloo Rd. Collinwood, Ohio. (Fri. 59)

Soba za enega dekleta se odda v najem. 1384 E. 41st St. (59)

Novi oddelek Ravno kar smo dobili direktno agencijo za CHANDLER avtomobile kateri so delani v Clevelandu. Sedez za 7 ljudi, 6 cilindrov Cena \$1395.00 Predno kupite drug avtomobil, pridite k nam da Vam p o k a ž e m o CHANDLER in da se peljete enkrat v njem. Stane vas nič, če kupite aline. Mi vzamemo tudi stare v zameno. Če imate za prodati vaš stari avtomobil, ali mislite kupiti starega vprašajte preje pri nas. GRDINA & CO. Prodajalci avtomobilskih potrebščin. 6127 ST. CLAIR AVE.

Vino! SLOVENSKA GOSTILNA. Točna postrežba, posebno za delavce. Razvalam vino, pivo in žganje na dom. J. Kozely, 4734 Hamilton-av. Vino! (Wed. Fri.) Dve sobi se oddajo v najem. 6516 Metta ave. (59)

MEET ME AT THE Oriental Studio AFTERNOON TEA TWO TO FIVE O'CLOCK THE KINNEY & LEVAN CO. Popolno namizno orodje v srebru Adamove periode. Ta teden nudimo kot posebnost krasno fino namizno srebrno orodje Adamove dekoracije. Svetovno znano Sheffield Srebro, popoln izdelek, teško pravo srebro. Na sliki le vidite finost vzorca, toda videti morate v resnici, da znate ceniti. 4 kosi za čaj.....\$70.00 Posoda za kavo.....\$22.00 Posoda za sladkor.....\$14.50 Posoda za krem.....\$12.50 Posoda za zelenjavo.....\$13.50 do \$22.50 Krošniki za meso.....\$11.00 do \$31.50 Gravy posoda.....\$17.50 Čajev žlice.....\$ 5.50 za ducat Nož za kosilo.....\$13.50 za ducat Vilice za kosilo.....\$11.00 za ducat Orodje za maslo.....\$ 8.50 za ducat Drugi kosi po primernih cenah. The Kinney & Levan Co. Euclid Sq. pri E. 14. cesti.

Princeton 1944 W Podružnica: 5306 HALE AVE. Wood 783 R. Collinwood, O. BRATA KUNSTEL New York Dry Cleaning Co. Priporočava se cenjenem občinstvu za čiščenje, likanje in popravilanje MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK Vse dele izvršimo v popolni zadovoljnost. Fino delo Nižje cene. Prijemo likat in pripeljemo na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

Sl. Dram. dr. "Naš Dom", Collinwood, O. PRIREDI DNE 20. MAJA '17. ZOPET KRASNO NARODNO IGRO 'KRIVOPRISEŽNIK' S PETJEM V TRESH DEJANJH S SEDMIMI SLIKAMI. DEJANJE SE VRŠI DANDANES. O SEBE: Matija Krivoprisežnik, gospodar pri Križevcu..... G. M. Kabay Fran, njegov ortok..... Rudolf Gorjup Marjana, njegov otrok..... Mary Smit Andrej Kmetovec, posestnik na Adamovem..... John Debevc Anton, njegov sin..... Tony Jerak Veliki hlapec..... T. E. Podjet Zidarka, krčmarica pri Lahu..... Jožefa Zalar Veronika, nje vnukinja..... Dragica Vrhovec Jakob, njen vnuk..... John Matjašič Abraham, krošnjar..... Mike Podboj Nosanka, kajzarica..... Helen Petelinčkar Roza, njena stričnica..... Paulina Prudič Katra, njena stričnica..... Mary Salamon Kmetje in kmetice, Hlapci in deklet.

SLIKE: I. Na Kmetovcevem vrtu; II. V gostilni na Lahovem; III. Na Krivoprisežnikovem domu; IV. Nočni gostje; V. V "Hudem brezdnju"; VI. V oglarski koči VII. Ljubezan in sovraštvo.

Igra se vrši V STAKIČEVI DVORANI, 391 E. 160 ZACETEK OB 7. URI IGRA 7.30 URI ZVEČER.

Vstopnina po osebi: I. sedez 50c, II. sedez 35c, stojnice 25c. Med in po igri svira češki orkester

Cenjenemu občinstvu se nudi zopet prilika, da vidi to krasno prireditev in nikomur ne bode žal, ako se udeleži. Nikdo naj ne zamudi videti grdega in lakomnega Krivoprisežnika, kateri je radi pohlepa po denarju in posestvu ogoljufal ubogo Veroniko s krivo prisego za njeno posestvo in jo spodil iz lastne hiše. Staremu skopuhu ni bilo še to dovolj. Ustrelil je lastnega sina Frana raditega, ker je le ta vedel za njegovo lumparijo. No tudi on ni odšel zasluženi kazni — sicer pa naj pride vsak pogledat in gotovo bode vsak privoščil Krivoprisežniku to, kar se mu je zgodilo.

ZA OBILEN OBISK SE PRIPOROČA Sl. Dram. dr. "Naš Dom"

POZOR! Cenj. občinstvo se obenem prosi, da ne jemlje seboj malih otročičkov, ker na odru bode strašno grmenje, blisk in druge pošasti. Otroci se bodo tega prestrašili in bodo z upitjem motili igrance in občinstvo. Upoštevajte to!

UDOVICA

Roman iz 18. stoletja.

Napisal I. E. Tomić.

Poslovenil Stefan Klauz.

Gita se je odpravila na daljše bivanje na deželi in zato je dala tjakaj odpeljati več reči. Mislija je ostati do zime, in sedaj je bil šele maj. V kratkem času je preživela v mestu toliko nepravilnosti, da si je njena duša zaželela miru.

Dva dneva, predno so odšli je šla Gita k patru naznaniti mu svoj odhod in se priporočiti njegovim molitvam.

"Vsak dan se bom," je obetal pater... spominjal v molitvi vas in vaših otrok... A mislite tudi vi na Boga in na hvalnost napram njemu... Mogočni Vam je izkazal milost, izvanredno dobroto... Vi to sami najbolje veste".

"Vedno mi bom hvaležna!" je obetala Gita s svečanim glasom.

"Ali ne samo v besedah temveč tudi v dejanju", jo je prekinil jezuit hitro... Ali se nimate misli na to?!"

"Govorite... svetujte in... poslušala vas bom".

"Eh, dobro!... Moja dolžnost je, da vas opozorim na to, Sveta navada v naši edino rešilni cerkvi je, da se verniki zahvaljujejo Bogu za milost s kakim dobrim delom, kakor so milostine, obljube..."

"Kaj bi bilo Bogu najljubše, da storim?" je vprašala Gita naglo.

"To kar se vam zdi najtežje," je govoril jezuit z vzvišenim glasom.

"Nič se mi ne zdi težko, da se zahvalim Bogu", je rekla Gita nepremišljeno.

"Storite kakšno obljubo!"

"Kakšno?"

"Večnega udovištva! Obljubite se, da ostanete udova, dokler živite!" je govoril jezuit v skoro zapovedujočim glasu.

Gita je obmolnela ter prebledela. Na kaj takega ni bila pripravljena.

"Vidi se mi, da se vam zdi nekakšna obljuba... Tem ljubši bo Bogu, kakor sem že rekla. Ravno vaša želja po zakonju je edin vzrok vsej vaši veliki nesreči, ki vas je zadela, in ki more postati še večja... Nič ni bolj naravnega od vas, nego obljuba udovištva."

"Dovolite mi, oče, dan premisleka," je prosila s tihim negotovim glasom.

"Premisleka... ha, ha!" se je nasmejal porogljivo, da je Gita vstopetala pred tem smehom.

"Kaj naj pomeni premišljati, kadar gre za božjo obljubo? Pogajati se z Bogom, hočete-li toliko, ali samo toliko. Kako nedostojno je to, gospa!"

"Dobro, napravim to obljubo... v vaše roke... Takoj jutri, ako bōčete..."

"Torej jutri... Pričakoval vas bom," je rekel pater zadovoljno.

"Želite se kaj, častiti oče?"

"Tudi Jeleno morate obljubiti."

"Ne razumem tega," je rekla Gita.

"Zaobljubiti jo, da ostane devica," jej je razjasnil jezuit.

"In če noče?"

"Morda bo hotela... Poskušajmo," je rekel pater. "S tem bi se moglo preprečiti... recimo, da Jelena ne vzame onega moža, ki ste ga vi ljubili."

"Imate prav!" je rekla Gita z zadovoljstvom na obličju.

"Na to nisem mislila."

Razburjeno se je poslovila Gita s patrom, kakor je navadno razburjen človek, ki je storil kak velik, odločilen korak. Prišla je domov, da sama ni vedela kako.

Pater je bil zelo zadovoljen v svoji celici. Dolgo je setal po sobi gorilndoli, na obrazu mu je igral nasme. Ta nasme je kazal zadovoljstvo lovca, ki je vjel v past zver.

Dva dni kasneje, ko je napravila obljubo pred patrom in pred oltarjem v cerkvi sv. Katarine, je odšla Gita na svoje posestvo.

Poleg nje je sedela Jelena v lačni letni obleki. Bila je še vedno slabotna, na obrazu se je

že popravila, samo rudeti še ni pričela. Bledost jej je zelo dobro pristojala, človeku finega okusa bi bolj ugajala nego ona zdrava rudečica, v katero je bilo zavito pred boleznijo njeno obličje. Na tem bledem obrazu so se posebno odlikovali črni očesi, ki ju je prej malokdo zapazil, a bile so tako krasne, da je človek obstal, ves očaran od njenega pogleda.

Jelena je z blaženim nasmehom sedela kraj matere v kočiji. Veselila se je, da zamenja svoje mestno bivališče z deželo, kjer se jej povrne zdravje in moč. Tudi Magdalena, ki je sedela nasproti njej, je bila vesela, kakor otrok, ki se rad vzi v udobni kočiji. Na kaj drugega ni mislila. Za Zagrebom ni dosti tožila, ker zadnji dnevi so bili žalostni in neznosni, čeprav se ni nič tikalo njene osebe.

Ko je kočija krenila z grica po Mesniški ulici in od tu prišla do ogle ulice, ki vodi v Zagorje, prihajal je z leve strani hlic na ognjenem konju plemič v možki dobi. Namereval je jahati po Mesniški ulici, a opaživi kočijo in dame v njej, je ustavil konja ter je pričel motriti dame.

"Ah!" je vzkliknila Jelena nervozno in skoro da ni padla v nezavest.

Gita je pogledala plemiča, ki jo je uljudno pozdravil, pa je vsa zarudeła v obrazu.

"Jelena... dete, kaj ti je?" je vprašala mati prebledelo deklico ter se nagnila k njej, da bi zakrila svojo zadrego.

Srečale so se s Kristofom Domjaničem.

Jelena ni odgovorila ničesar, temveč je naslonila svojo glavo na kočijo.

"To je Domjanič!" je rekla Magdalena hitro. "Se nas gleda."

"Mbič!" je šepnila hčerki. "Poženi hitreje!" je zaklicala kočijažu, ki je, ne vedoč, zakaj se mu to zapoveduje, udaril z bičem, da so konji poleteli kakor veter.

"Moj Bog, moj Bog!" je vzdihovala glasno Gita, gledajoč na Jeleno, ki je vsa vznemirjena, sedela polodprtih ust in si ni upala nikogar pogledati.

Kristof je še nekaj časa gledal za bežečo kočijo.

"Se vedno je krasna in dražestna" je govoril sam pri sebi. "Bog ve, če me še ljubi?"

V tem je začul za sabo znan glas.

"Kristof, Kristof!"

Domjanič se je obrnil in zagledal Ivana Petkoviča, ki je hitel k njemu. To je bil prvi plemič po dolgem času, ki je hotel govoriti z njim.

"Zamerjali ti bodo, če govoriš z menoj," je rekel Kristof bridko.

"Neumnost!" je odvrnil Petkovič. "Če je bil kdo keriv nesreče tvojega strica, je bil to tvoj oče, ki je pa že umrl, kakor sem slišal..."

"Pred pol letom smo ga pokopali," je rekel Kristof mirno.

"Potem je vsa stvar v redu. Ne sramujem se s teboj govoriti, a drugi naj store, kar jih je volja. Midva sva še vedno stara prijatelja."

"Vsi so me zapustili," je tožil Kristof.

"Se že povrnejo k tebi; ustavi sem te, ker sem že dolgo časa želel govoriti s teboj. Ali si videl kočijo, ki je malo prej šla mimo?"

"Da, še vedno je lepa."

"Ti govoriš o Giti, a nisi videl tudi Jelene?" je vprašal Petkovič.

"Čisto malo od strani, a zakaj vprašujete?"

"Moj dragi, Jelena se tebe tiče bolj, nego Gita."

"Ne razumem te; saj si vendar snubil Jeleno."

"Da, pa sem bil odklonjen."

"Ali ti jo niso dali?"

"Ona ni hotela," je odgovoril Petkovič z nasmehom, ki mu ni hoteli od srca. "Kasneje sem

izvedel, da me je odbila zato, ker ljubi tebe."

"Ne govori!"

"Resnica je, to ti pravim."

"To je prvič, kar slišim."

"Ker nisi bil z nobenim, ki ti bi mogel povedati. A jaz ti razložim vse natančno."

Kristof se ni mogel dovolj mačuditi vsemu temu, kar mu je povedal prijatelj.

"Sedaj veš vse. Lepa, mlada in bogata deklica te ljubi. Bodi pameten, sezi po njej ter si oslaživiljenje."

"A Gita?"

"Na njo ne misli nič več! Pred dvema dnevoma je napravila obljubo dosmrtnega udovištva."

"Ti se šališ!"

"Pri Bogu, da govorim golo resnico... To že čivkajo vsi vrabci na grču. Drži se samo hčere, a mati sedaj privoli gotovo. Gotovo privoščič hčeri moža, ki ni bil prej namenjen. Z Bogom, Kristof!"

In odšel je Petkovič po svojem potu dalje, a Kristof je stal nekaj časa na mestu, ves prevzet od tega, kar je slišal od svojega prijatelja.

"Nezaslišano, nemožno!" je izustil na tihem, ter spodobdel konja v hiter tek po Mesniški ulici.

XIV.

Gita je prišla na deželo v času, ko je narava na višini svoje moči. Travo so kosili, setve so zorele, na vejevju je viselo sladko sadje in povsodi, kamorkoli si se ozrl, si videl darove prirode in božji blagoslov. Čeprav je bilo vroče poletje, ni bilo občutiti te vročine na Giti-nem posestvu. Z Ivančice je vlekla hladni veterič, a okoli gradu je bilo dovolj gozda in hlada.

Kako je ta sladki, zdravi gorski zrak, ki ga ni preje znala ceniti, sedaj dobro del Jeleni, kako jej je krepil živce in jej vračal zgubljeno mlado zdravje! Vsa dan se je Jelena čutila močnejšo in veseljšo. Rudečica se jej je jela prikazovati na obličju, iz oči jej je blestel ogenj življenja in mladostne moči.

Gita je mislila, da Jelena polagoma pozabi na svojo ljubezen, o kateri je mislila, da ni globoka in verna ljubezen, temveč samo plod deklčinine misli. Gita je nekaj časa, dokler je bila še v Zagrebu, trdno verovala, da je Jelena objednem z fizično boleznijo prebledela tudi duševno, to nesrečno ljubezen do Kristofa, a srečanje na hlici jo je prepričalo povsem drugače. Vedno se je Gita tolažila, da je bila Jelena še bolna, slabih živcev, in ni čudo, če jo je pretresel pogled na svoj ideal. A sedaj se je dobro popravila in okrevala, in ker je vesela gotovo ne misli nanj, ker drugače bi bila žalostna in potrta.

Tako je mislila Gita, a v resnici je bilo drugače. Jelena ni pozabila svojega ideala, temveč je mislila nanj noč in dan. Čeprav ni govorila o tem z materjo, se je vendar trdno nadejala, da se ta ne bo protivila proti zakonu s Kristofom, če jo zasnuje. Gotovo se spomni na prejšnjo skušnjo. Deklica je dobro vedela, da je mati mnogo pretrpela radi njene bolezni, pa je menila, da ne bo dajala povoda drugemu težavnemu trpljenju.

Jelena je premišljala o tem, če Kristof ve, da ga ona tako vroče ljubi? In če ne ve, kako bi se mu to moglo povedati, da bi zvedela, kaj misli on o tem. Njegove odločitve se je najbolj bala. Bil je zaročenec njene matere, in kdo ve, če jo še sedaj ne ljubi? O obljubi udovištva svoje matere ni vedela nič, in če bi vedela, bi še bolj verovala v srečo svoje prihodnosti.

Samo da bi se enkrat sešla s Kristofom, to je bila njena največja želja; ali vendar bi moral on vedeti, da ga ona ljubi in koliko da je ona pretrpela radi njega.

(Dalje prihodnjič.)

DELO DOBIJO MOŽJE

za delo v tovarni. Stalno delo in dobre plače. Oglasite se pri Connolly Boiler Co. Ivanhoe Rd. in Nickel Plate železnica. Vzemite St. Clair karo. (61)

POHIŠTVO ZA CELO DRUŽINO

se priporočamo za nakup vsega pohištva. Stotine slovenskih družin je pri nas kupilo pohištvo, in vsi so bili z blagom zadovoljni in s cenami. Pri nas kupite lahko vse pohištvo za celo stanovanje. Posebno nizke cene za ženine in neveste.

FINE POSTELJE.

Pravkar smo dobili jako veliko pošiljatev POSTELJ iz medenine (Brass Beds) Pridite k nam, mi jih prodajamo po starih cenah, in prihranite si najmanj 25 centov pri dolarju. Nikjer drugje ne morete dobiti tako finih postelj za tako nizko ceno.

ZA POLETJE

priporočamo, da si sedaj preskrbite potrebno pohištvo, kakor ledenice (Ice Boxes), katerih imamo veliko število in vsakovrstnih izdelkov. Nadalje lepa zaloga preprog vsake mere, pohištva za porch, in posebno lepe otročje vozičke po znižanih cenah.

Mi dajemo za gotov denar, ali pa damo kredit vsem poštenim ljudem.

The Star Furniture Co'y.

5824 ST. CLAIR AVE.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državljan. Ustava, proglašenje svobode in postave ameriške republike.

AMERIŠKI DRŽAVLJAN
USTAVA IN
POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNJSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO